

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-utca 5. II. Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona. Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Genf után.

A nemzetgyűlésen fejtette ki a miniszterelnök a töle megszokott eleganciával azokat a célokat, melyek genfi utját szükségessé tették és azt a programot, melyet a kormány a legközelebbi jövőben gazdasági téren megvalósítani kíván. Mindenek előtt kiemelte azt, hogy genfi útja nem hasonlítható össze a régi kormányok bécsi utazásaival, akik oda vagy kanosszát járnak mentek, vagy pedig vívmányokat hoztak. Ez az ut a genfi pénzügyi bizottsághoz vezet, mely nem politikai, hanem kizárólag szakértőkből álló testület és az ut célja azoknak a részletkérdéseknek megbeszélése és megtárgyalása volt, melyek pénzügyi rekonstrukciónk keretében felmerültek, ezenkívül bizonyos általános tájékozódás a világ gazdaság irányzatáról és arról, hogy ezeket mennyiben volna lehetséges a magyar gazdasági élet fellendítésére használni.

Beszéde főleg három olyan kérdést ölel fel, amelyeknek mindegyike elsősorban fontosággal bír gazdasági és társadalmi életünkben. És pedig a tisztviselőkérdésről, agrár hitelről s beruházásokról tett olyan konkrét nyilatkozatokat, amelyek nemcsak megnyugtatók, de reménykeltők is, súlyos helyzetünk és megpróbáltatásaink dacára.

Mint első rendű politikai eseményt kimerítően tárgyalják az előadottakat az összes politikai sajtóorgánumok s ezért mi a beszéd egésze helyett annak egy közbeszólásra alkalmasított megjegyzéseit tartjuk szükségesnek kiemelni. — Egyik fajvédő képviselő azt vetette szembe a miniszterelnök okfejtésének, hogy ezeket a kérdéseket már rég rendezni kellett volna. A miniszterelnök közbeszólásra a legteljesebb nyugalommal gombolyította tovább beszéde fonálát, az adatok egész tömegevel bizonyítva azt, hogy más ut, — mint amelyet a kormány követett, rendelkezésre nem állhatott és hogy minden kedvező esély a kellő időben használtatott ki gazdasági rekonstrukciónk javára és mikor már a hallgatóságot teljesen magával ragadta, mindenkit meggyőzött arról, hogy nemcsak a legjobb szándékkal, de a lehető legnagyobb eredménnyel is járt el. A közbeszólóval hirtelen szembefordulva emelt hangon és frenetikus tetszés-zajtól kísérve azt vágta oda, hogy papirvalutával. — Nemzeti Bank nélkül — reális költségvetést csinálni lehetetlenség volt előbb; ezeket az előfeltételeket kellett tehát mindenképp előtéríteni ahhoz, hogy megteremtődjék a gazdasági kibontakozás bázisa. És könnyű azt mondani ott kinn a falvakban, vagy idefent az egyoldalú pártorgánumokban, hogy mindezt korábban kellett volna megcsinálni. De az, aki komolyan mérlegeli az ország és ebben gazdasági életünk helyzetét és nehézségeit, aki nem hebe-hurván, hanem az élet által adott alapon ítél, az más következtetésre nem juthat, mint hogy a kormány

mindent a maga helyén és a maga idejében tett meg az ország gazdasági rekonstrukciójára és aki egyes

részleteket kiragadva gáncsol, vagy kritizál, az nincs tisztában azzal, a mit gáncsol és amit kritizál.

A párisi lapok szerint Károlyiékát kitalják Amerikából.

Páris, február 20. (Havas.) A párisi lapok newyorki jelentése szerint ott az a hír járja, hogy gróf Károlyi Mihályt és feleségét haladéktalanul ki fogják utasítani az Egyesült Államok területéről. — Az intézkedés oka az, hogy a grófi pár rokonszenvez a bolsevistákkal.

A magyar kulturától várhatjuk az ország feltámadását.

Klebeisberg kultuszminiszter nagy beszéde a nemzetgyűlésen — Barabás Samu a római egyházra nevezendő tervnek könnyítését sürgeti.

Budapest, február 20. A nemzetgyűlés pénteki ülésén folytatták a kultusztervezet költségvetésének tárgyalását. Gróf Klebeisberg Kunó — kultuszminiszter — nagy beszédet mondott.

— Szeretné bevinni a köztudatba — mondja a miniszter, hogy a trianoni béke következtében

a kultusztervezet tulajdonképpen honvédelmi terv.

mert most első sorban a szellem és művelődés fegyvereivel kell megvédeni hazánkat és bebizonyítani a világot, hogy a magyarság a második ezer esztendőben is erős és életképes.

A költségvetés összegei nem kielégítőek. De a magyar kultúra nagyjában elég tudás és hazaszeretet van, hogy azzal pótolni tudják a rendelkezésre nem álló anyagi eszközöket. Örömmel tölti el, hogy

a felszólalók a felekezeti békét hangsúlyozzák. Közvetlen tapasztalatból tudja, hogy a katolikus egyház irányadó ténylegében beleszándék van

és ismeretes, hogy a biboros hercegprimás mennyire tudatában van annak, hogy ő nemcsak egy egyháznak, hanem egy nemzetnek a főpapja és azzal az államférfiúi bölcsességgel vezet, hogy a magyar katolikus egyház hajóját, amely a magyar hercegprimásokat mindig jellemezte.

Az teljesen elhibázott akció volna, ha a történelmi egyházak egymás ellen akarnának küzdeni

— mert a legjobb esetben a hívők százait nyernék meg, de elveszithetnék a hívők százazreit. Ez a küzdelem ügyetlenség és az Istent és hazát megtámadó erőknél válna javára, amely erők szembe fogják magukat találni mindig nemcsak a kormánnyal, hanem a nemzettel is. Büszkén konstatálja azonban, mint a magyar vallásügyek minisztere, hogy a történelmi magyar egyházak tagjait erős hazaszeretet és élő hit

tölti be és ennek köszönhetőek azok a hőstettek, amelyeket Magyarország fia a harcban elkövettek és az a lemondás és türelem, amellyel a magyar nemzet szomorú sorsát békeúrral viselik egy jobb jövő reményében.

A papi munkát akarta a kormány megbecsülni, amikor

száz százalékkal felemelte a papi illetményeket.

— A művészeti célok támogatására szolgál a tervek költségvetésének tekintélyes része. Az állami színházakat illetően kijelenti, hogy az eredeti terv az volt, hogy a Nemzeti Színház élére Hevesi Sándort,

az Operaház élére pedig Tanco Egiszlót hívja meg, de az utóbbival szemben alapvetően politikai kifogásokat emeltek.

Igy csak az első tervet valósíthatja meg. Hevesi a mai nehéz viszonyok között a rábizott feladatoknak teljesen megfelelt. Ellenben az Operaháznál deficit mutatkozik és ebben a tekintetben most folyamatban vannak a tárgyalások.

Az egyetemekkel kapcsolatban vizsgálta az őt ért támadásokat. Nem ő indítványozza az új egyetemek felállítását, neki csak a már meghozott törvény végrehajtása volt a kötelessége. A maga részéről egyik vagy másik egyetemet egyesítette volna, amikor a törvény már meg volt alkotva, erről nem lehetett szó.

Ráműtött azonban arra, hogy a debreceni klinikai telep legszebb egész Európában és azt külföldi szakembereknek is tisztességgel mutathatjuk meg.

Legsürgősebb feladatának a jogi oktatás reformját tartja. — A jogi karon ötven év óta a tanszabadság a semmittevésben nyilvánul. A jogi oktatás reformjával egyidejűleg revízió alá akarja venni a közgazdasági egyetem tanítási rendjét is.

A miniszterelnök már is megígérte, hogy Károlyi elkobozott vagyonát er-

re az akcióra fordítják és megállapodott a miniszterelnökkel abban, hogy a vagyonnal egy nagyobb kulturális újjáépítés alapját biztosítsák. Lehetővé kívánja tenni, hogy minden faluból két-három gazda magyarsági iskolákat látogasson és vizsátatérve a faluba, egy magasabb mezőgazdasági kulturának legyen terjesztője. Fejlesztetni akarja a kollégiumokat és támogatni kívánja természetbeni adományokkal a felsőoktatási menzákat. Majd a középiskola reformjára tér át. Örömmel teszi hozzá, hogy a reform végrehajtása sikerrel járt. Az idegen nyelvek tanításával nagy lépést tettünk előre. Olyan női iskolatípust kíván létesíteni, amely az esztétikára és a modern nyelvekre helyezi a fókuszot. Ennek az iskolának leány reál gimnázium volna a neve. — Áttér ezután a népművelés kérdésére. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már készen is van és ennek alapján meg fog indulni az iskoláépítés első sorban az alföldi tanyákon. Ezzel a népoktatás kérdése megoldást fog nyerni. — A mezőgazdasági szakoktatás fejlesztésére fordít a kormány. Akció indult meg abban az irányban, hogy az iskolák mellé egy megfelelő gazdálkodást szolgáló földterületet hasítsanak ki. Végül rámutat arra, hogy a létszámesőkentést a kultusz kormány a legszigorúbban hajtotta végre. Különösen a központi szolgálatban eszközölnek megtakarításokat.

A magyar kulturától és tudományosságától várhatjuk az ország feltámadását.

Ehez a hatalmas reorganizációs munkához kéri a támogatást és kéri a költségvetés elfogadását. (Hosszantartó általános helyeslés.)

Következett aztán a vita. Heller József a numerus klanuzst veszi védelmébe.

Vasady Balogh György, Farkas Tibor után

Barabás Samu szóval fel.

Arra kéri a kormányt, hogy könnyítsen azokon a terheken, amelyek az iskolafenntartás révén nehezednek a református egyházra. Beszédében összetartásra és közös nemzeti munkára buzdít. Ő is elvárja a vagyonos osztály áldozatkészségét. A költségvetést elfogadja.

Meskó Zoltán a következő szónok: A numerus klausuráról szeretné, ha a kultuszminiszter a nemzetgyűlés előtt nyilatkozna. Véleménye szerint a hadviselt zsidókat nem volna szabad kizárni az egyetemről. Erre vonatkozólag határozati javaslatot terjeszt be. Sürgeti a mozik ellenőrzését abban az irányban, hogy kiskorúak ne nézhessenek meg nekik nem való filmeket. A költségvetést nem fogadja el.

Ezután Klebeisberg Kunó gróf kultuszminiszter szólal fel:

Az ellenzéki képviselők — mondja, nevetve — úgy képzelik el a minisztereket, mint a régi csokoládé automáták voltak, amelyeknek szájába bedobtak egy pénzdarabot és akkor kaptak egy csokoládé darabkát. Azt hiszik az ellenzéki képviselők, ha

felszólítják a minisztereket, hogy mindig meg kell kapniok a magok nyilatkozat darabkáját. A numerus clausus kérdésében már sokszor nyilatkozott. *Visszautasítja azt az állítást, mintha összebeszéltek volna képviselő társaival, hogy azok a numerus clausus ellen szólaljanak fel.* A numerus clausus tekintetében az az álláspontja, hogyha Nagymagyarország meglenne, nem óhajtának a numerus clausust. Amíg a társadalomban olyan nagy eltolódások vannak, addig a numerus clausus meg nem változtható. Mindig ebben az értelemben nyilatkozott és továbbra is ez az álláspontja. (Helyeslés.)

Hermann Miksa, Bozsik Pál, Lendvai István felszólalása után a kultusztervezet költségvetését elfogadja a Ház.

Elfogadják Karaffiáth Jenő határozati javaslatát, hogy a Károlyi-féle vagyoni jogvédelmek kulturális és testnevelési célokra fordítottassanak.

Hasonlóképpen elfogadják Csöngedi Gyula határozati javaslatát, amely az iskolák tanítási idejének reformjáról szól.

Legközelebbi ülés szerdán lesz.

A passzivisták értekezlete.

Budapestről jelentik: Az ellenzéki blokk intéző bizottsága tegnap este ülést tartott, amelyen több, mint három óráig tanácskoztak.

Foglalkoztak a kémkedési törvény javaslattal és azt az álláspontot foglalták el, hogy polgári egyének fellett szüntessék meg a katonai bíráskodást.

Kimondták, hogy az összeférhetetlenségi állandó bizottságnak a szocialista párt vezetői ellen bécsi szereplésük miatt történt feljelentés ügyében a bizottság által kitűzött tárgyaláson a passzivista ellenzék tagjai nem jelennek meg.

Tudomásul vették Hegyemegi Kiss Pálnak azt a bejelentését, hogy az interparlamentáris unió magyar csoportjának holnapi ülésén a Póka-Pivny ügyvel kapcsolatban tiltakozó indítványt terjesztenek elő.

A jövő héten tartandó értekezleten az összes politikai kérdéseket megvitatják és álláspontjukat körvonalozzák.

Bénárd Ágoston megkövette a kultuszminisztert.

Budapest, február 20. Dr. Bénárd Ágoston nemzetgyűlési képviselő a következő levelet intézte Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszterhez:

"Budapest, 1925 február 18. Nagyméltóságú Miniszter Ur! Az ébredők plakátja ügyében a mentelmi bizottság határozata után igazságérzetem azt diktálja, hogy a rendőrség előtt tett vallomásomban foglaltakon túl most önként kijelentsem, hogy nagyméltóságodat személyében sérteni nem akartam és a feltt, hogy az általam szövegében nem is ismert plakát kiadása alkalmából általam is aláírt szolidaritási nyilatkozat oly magyarázatra adhatók alkalmat, a miért őszinte sajnálatomnak adok kifejezést. Fogadja nagyméltóságod kiváló tiszteletem megnyilvánulását. Dr. Bénárd Ágoston, nemzetgyűlési képviselő."

E nyilatkozat következtében Klebelsberg Kunó gróf megkereste a királyi ügyvédséget, hogy dr. Bénárd Ágoston ellen a megindított büntető eljárást szüntesse meg.

A bihari erdőkben nagy tűz pusztított.

Bukarest, február 20. Arad megyében több mint 40 hold területen erdőtüz pusztított. A tűz nagy károkat okozott. Ujabb hírek szerint a oihari erdőkben is nagy tűz pusztult.

A „Debreczen” telefon száma 789.

Az egységes párt már tárgyalta a választójogi javaslatot.

Budapest, febr. 20. — Az egységes párt választójogi bizottsága délelőtt 11 órakor ülést tartott a képviselőház elnöki fogadótermében. Az ülésen, amelyen Bethlen miniszterelnök és Rakovszky belügyminiszter is részt vettek, t. beteg Kenéz Béla helyett Szily Tamás elnökelt. A választójogi javaslat előadójának a bizottság Putnoky Endre és Rakovszky István képviselőket választotta meg. A mai ülésen Rakovszky belügyminiszter részletesen ismertette a javaslatot, amelynek érdemi tárgyalását a bizottságnak a jövőhét folyamán tartandó ülésén kezdik meg.

Egyes lapok ma azt írják, hogy a választójogi javaslat közlését megtiltották az újságoknak és amennyiben mégis közlik, tiltott közlésért eljárást indul ellenük. Megállapítható, hogy ez nem felel meg a valóságnak már csak azért sem, mert hiszen az egységes párt választójogi bizottsága ma már tárgyalás alá is vette a javaslatot.

A porosz országgyűlésen leszavazták a Marx kormányt.

Berlin, február 20. A porosz országgyűlés mai ülésén a kormány iránti bizalmi javaslat felett elfrendelt szavazáson 439 en szavaztak le. Igennel szavazott 218 képviselő, nemmel 221. Ezzel a bizalmi javaslatot elutasították. Marx miniszterelnök ezután az egész kormány nevében bejelentette lemondását.

Románia bejelentette Németországnak a gazdasági háborút.

Bukarest, február 20. A Dimineata jelentése szerint a román kormány tegnap jegyzéket nyújtott át Freytag bukaresti német követnek.

A román kormány a jegyzékben sajnálkozását fejezi ki, hogy minden szorgalmazása ellenére semmiféle kísérlet nem történt arra nézve, — hogy a felmerült vitás kérdéseket elsimítsák. Románia semmi körülmények között sem fogadhatja el a jóvátételi bizottság döntését, a vita alapjául szolgáló kérdésekben. Ilyen körülmények között a román kormány kötelességének tartja értesíteni a német kormányt, hogy a következő intézkedésekhez lesz kénytelen nyulni:

1. Siettetni fogja a német alattvalók háború előtti, valamint háború utáni javainak likvidálását.

2. Huszonhat százalékos vámot vetnek ki a német eredetű árukra.

3. A német árukra a maximális vámtarifát alkalmazza.

A román kormány kijelenti, hogy ezekkel az intézkedésekkel vár addig, amíg a német kormánytól a jegyzékre választ kap.

Uj parancsnokot kapott a román határon levő orosz csapat.

Rigából jelentik: Amióta Trockij helyébe Frunze lépett a katonai parancsnokság élére, a vörös hadseregéből számos magas állású tisztet elbocsájtottak.

Igy többek között új parancsnokot kapott az Ukrajna határára kirendelt csapatot is. Ennek a seregek egy eszeleges Románia elleni háború esetében lenne nagy szerepe.

A Mezőgazdasági hitel és záloglevelek kérdése

Budapest, február 20. A magyar mezőgazdasági hitel szükségletének fedezésére szolgáló jelzálog kölcsönök előkészítő munkálatai a pénzügyminiszteriumban már megkezdődtek. Iklódi Szabó Andor miniszteri tanácsos vezetésével megindultak a munkálatok azoknak az összegeknek az összeírására, amelyek a mezőgazdasági hitel szempontjából számba jöhetnek. Mihelyst ezzel végeznek, megkezdődik a záloglevelek kibocsátásának előmunkálata. A kormány a kincstár rendelkezésére jutó összegeket nyomban ki fogja utalni a mezőgazdaság részére, ugyanakkor pedig megkezdik a kibocsátandó záloglevelek elhelyezését a külföldön.

Mihelyst azután a zálogleveleket sikerül a külföldön plasszírozni, — az így befolyt összegekkel visszafizetik a kincstár által előlegezett mezőgazdasági kölcsönt. A mezőgazdasági szükséglete becsülés szerint 200 millió aranykoronára tehető. Sajnos — egyelőre ennek csak egy töredéke lehet számítani. Báró Korányi Frigyes Angliában már megkezdte tevékenységét a kibocsátandó magyar záloglevelek elhelyezésére. Ezek a záloglevelek természetesen külföldi valutára fognak szólni. A Nemzeti Bank nem bocsáthat ki zálogleveleket, mert alapszabályaiába ütközik.

Segíteni kell a csödbe jutott szőlőtermelésen.

Budapest, febr. 20. Az egységes párt tagjai közül a szőlőtermelő vidékek képviselői, így Mailoth Nándor báró, Héjji Imre, Perlaky György stb. felkeresték Almássy Lászlót a párt ügyvezető alelnökét, hogy a szőlősgazdák és a szőlőtermelés érdekében a mostani, különösen aggasztó és a szőlőtermelést veszélyeztető tünetek megszüntetése tárgyában a párt és a kormány akcióját kezdeményezzen. A képviselők a pártvezetőtól értekezlet összehívását kérték, amelyen a különböző szőlővidékek képviselőitől az egyes képviselők előadnák megjegyzéseiket. A Ba-

laton vidékéről Héjji Imre, a Tokaj hegylája vidékéről Mailoth Nándor báró, a Dunántulról Perlaky György a kecskeméti és alföldi vidékekről Zsitvay Tibor, a hevesi borvidékről Dobozky Dezső részletesen kívánnak foglalkozni a bortermelésnek ugyiszóló csödbejutásával a fogyasztás és a külkereskedelem szempontjából. — Ennek az országos jelen óségi akciónak megítélésében Almássy László ügyvezető alelnök a képviselők véleményével mindenben osztozik, ezért a párt jövő csütörtöki értekezletén részletesen és beható tárgyalás alá veszi a kérdéseket.

Vasárnap délelőtt helyezik örök nyugalomra dr. Kardoss Samut.

Városszerte széles körben kellett mély részvételt keltett dr. Kardoss Samu ügyvéd hírneves kriminalista halála. A gyászból egyformán vesz részt a jogászvilág és az irodalmi körök is. A Csokonai körben szintén élelnek tevékenységet fejtett ki Kardoss Samu, a kör választmányi tagja volt, éppen ezért a Csokonai kör elnöksége teljes számban megjelenik a temetésen.

Az ügyvédi kamara kitzette a gyászlobogót. Az elhunyt kiváló férfin egy egész emberöltőn át folytatott ügyvédi gyakorlatot Debreczenben és egyik legrégibb tagja volt az ügyvédi kamarának.

Dr. Kardoss Samu holt tetemét vasárnap délelőtt 10 órakor helyezik örök nyugalomra. A temetés a Hunyadi-utca 24. szám alatti gyászházból fog lefolyni.

Oreskovicsné életfogytiglani fegyházra ítélték.

Budapest, február 20. A büntető-törvényszék Kravzell-tanássa ma délelőtt hirdette ki ítéletét Oreskovics Bogumilné büntügyében. A törvényszék Oreskovicsné szándékos emberöléssel párosult rablás büntetésében mondta ki a bűnösnek és ezért életfogytiglani fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítélte.

Az ítélet indokolása kifejtji, hogy látszólag nem forogtak fenn tényleges bizonyítékok, mégis kétségen felül vannak olyan tények, amelyekből a vádlott ölési szándékára és tevékenységére okszerűen következtetni lehet.

A kinyitott gázcsap mellett magára lőtt.

Budapest, febr. 20. Ma este a Margit-körut 20. számú háztan levő lakásán Schwerczer Hermína 26 éves hivatalnoknő öngyilkossági szándékából a gázcsapot nyitva hagyta és mikor már félig eszméletét veszítette, revolverrel magára lőtt. A kihívott mentők már csak a beállott halált állapították meg.

Nem engedélyezték a Beregi estéket.

Budapest, február 20. A Beregi esték megaitását nem engedélyezték. A főkapitányság szerint egy sportegylet felfegyverzett tagjai botrányt akartak provokálni.

520 millió dollár értékű magyar részvény elárverezték Párisban.

Párisból jelentik: A jóvátételi bizottság tegnap árverezte el azokat a magyar részvényeket, amelyeket a békeszerződés következtében Németország tulajdonából a jóvátételi bizottság rendelkezésére voltak bocsátandók.

Az árverésen 556 darab magyar vasúti részvény került eladásra 520 ezer dollár értékben.

ELISMERT, LEGJOBB
FÉRFI FENÉRNEMŰEK
HERMANN ÉS FRIEDMANN
PIAC-UTCA 10. SZÁM

London, február 20. Morvay Zsuzsanna a hossz bb idő óta Londonban élő magyar zongoraművész nő hosszabb szünet után az angol közönség elé lépett. A sajtó egyhangúlag kiemeli, hogy Morvay csa nem a legerőteljesebb egyéniség a jelenkori zongoraművészei között.

Egy Bécsbe szökött díjnokot gyanúsítanak Leyrer Amália meggyilkolásával.

Újabb megállapítások a borzalmas rablógyilkosságról. — A tettes úgy rendezte be a lakást, hogy a rendőrséget félrevezesse.

Budapest, febr. 20. A borzalmas módon meggyilkolt Leyrer Amália tettesének nyomozásáról a következőket jelentik:

130 millió értéket tartott a meggyilkolt leány a Hitelbankban

A rendőrségre olyan jelentések érkeztek, hogy Leyrer Amáliának sokkal több pénzének kellett lennie, a mint gondolták. — A tegnap ta tott házkutatás alkalmával az egyik szekrényben egy safe-kulcsot találtak. — Gál Alajos detektívfelügyelő azt a megbízást kapta, hogy nyomozza ki, melyik bank safe-jének a kulcsa ez. Pélegykor, mikor Gál Alajos detektívfelügyelő már egy csomó bankot végigjárt, eljutott a Hitelbankba.

Ott azonnal kijelentették, hogy ez a Hitelbank egyik safe-jének a kulcsa.

Felnyitották a safe-t, amelyben a detektívek

1125 hollandi forintot, vagyis több mint 130 millió korona készpénzt találtak, ezenkívül két kisebb briliánsfüggőt és két briliánsgyűrűt is.

A gyűrűk között van egy háromnegyed karátos briliáns. A tanuk eddigi bejelentése és főleg Kerstner állítása szerint

ez a gyűrű nem lehet azonos az a háromkarátos briliáns gyűrűvel, melyet Leyrer Amália állítólag a kezén viselt

és amelyet a rablógyilkos minden valószínűség szerint elvitt magával. A safe fölfedezése és tartalmának megállapítása még jólban megvilágítja azt, amit már előzőleg tanuvalkalmások bizonyítottak, hogy tudniillik

Leyrer Amália rendkívül takarékos, szolid életet élő nő volt,

aki egyszerű életmódot folytatott, nem vitt túlságosan nagy házat, — nem csoport vendégeskedéseket hanem pénzének nagyrésztét a Hitelbank safe-jében helyezte el.

A daktiloszkópiai vizsgálat.

A nagy apparátussal folyó nyomozás számai szinte ezerfelé ágaznak el. — A helyszíni szemle alkalmával egyik legfontosabb feladat volt a daktiloszkópiai felvételek készítése.

Daktiloszkópiai felvételeket készítették a kártyalapokról, a tikörös üveg mellett talált két pezsgős pohárról, az ágyról.

Értesülésünk szerint 7—8 egymással teljesen megegyező ujjlenyomatot vettek fel a daktiloszkópusok a gyilkosság színhelyén. Az elkészített ujjlenyomatokat összehasonlították — mindazokkal az ujjlenyomatokkal, a melyek ezer és ezerszázra vannak a főkapitányságon és amelynek válfaja megegyezik a Teréz-körúti lakásban felvett ujjlenyomatok rajzával. Főnyomodon állapítják meg a daktiloszkópiai osztályon, hogy

a gyilkosság elkövetője nem-e olyan személy, aki már már büncselekményben is szerepelt.

Mikor történt a gyilkosság?

A rendőri megállapítás szerint semmiesetre sem lehetett ismeretlen ember Leyrer Amália előtt az, aki a gyilkosságot elkövette. Kétségtelennek tartják,

hogy a rablógyilkosság 1924. december 22-én, az esti órákban történt.

Leyrer Lőrincé ugyanis a meggyilkolt nő édesatyja, aki 60 éves özvegy ember és a Baross-utca 34. sz. házban lakik, tegnap este tett részletes vallomását, a l ghatározottan állította, hogy leányánál leg-

utoljára december 22-én délután öt óra tájban járt.

Leyrer Lőrincé fél 6 tájban távozott leányától azzal a tudattal, hogy leánya aznap korán felkelt. A jelek szerint Leyrer Amália édesatyja távozása után nemso ára előkészületeket is tett a lefekvéshez, papucsot vett fel és háziruhában maradt, oly ruhában, melyet sohasem viselt akkor, mikor látogatókat fogadott.

Valószínű, hogy az esti szürkületben egy ismerőse bekopogtatott hozzá.

A rendőrség félrevezetésére a rablógyilkos előrendezte a hálószobát.

Azután történt az a meglepő és a bünesetknél legtrikább eset, melyet a rendőrség most már kétségtelennek tart, hogy

a rablógyilkos a borzalmas tett elkövetése után valószínűleg megrendezte a rendőrség számára a helyszínt.

A meggyilkolt nő, akinek sebeiből még dől a vér, ekkor lett elhelyezve az ágyon, még pedig olyan pozitúrában, hogy a rendőrség azt hiszje, hogy itt tulajdonképpen kégyilkosságról van szó. A ma délutáni órákban azonban a rendőrség már határozottsággal megállapította, hogy

kégyilkosságról szó sem lehet, mert rablógyilkosság történt,

melyet a rendkívül intelligens rablógyilkos a kégyilkosság látszatával akart elpalástolni. A rendőrségen kétségtelennek tartják, hogy Leyrer Amáliát

már a halál bekövetkezése után helyezte el a tettes az ágyon.

Ezt bizonyítja az is, hogy a felfedezéskor az egyik lába kinyulott az ágyról, már pedig el sem lehet képzelni, hogy ha Leyrer Amáliát csak ugyan az ágyban érte volna utól a halál, hogy akkor ilyen pozitúrában fekéldhetett volna.

A rendőrség lehetségesnek tartja azt is, hogy

a szalon elrendezése is utólagosan történt, a rendőrség félrevezetésére.

Nincs kizárva, hogy a tettes, akinek a szalon kerek asztala körül tárgyon felvették az ujjlenyomatát, már a gyilkosság elkövetése után szórta el a kártyát, helyezte el a tikörös poharat. Könnyen meglehet, — hogy olyan rablótámadásról van szó, amelynek során a tettes esetleg már bebocsáttatása után, az előszobában megtámadta Leyrer Amáliát és csak azután rendezte meg azt a helyszínt, amelynek alapján a nyomozás megindult.

Megdől a monokli-nyom.

Délután megjelent a főkapitányságon Kerstens Teodor, a Teréz körúti gyilkosság áldozatának édesatyjával, Leyrer Lőrincével. Mindketten felkeresték a nyomozást vezető Vogl özfef rendőrkapitányt és áttanulmányozták azt a pontos leltárt, amelyet tegnap a helyszíni szemle során készített a rendőrség a szerencsétlen leány összes ingóságairól és ugyan csak felmutatták a rendőrségen az a listát, amely az elrabolt értéktárgyakat sorolja fel. A meggyilkolt leány édesatyja és a holland vállalkozó teljesen megerősítették a rendőrség megállapítását arra vonatkozólag, hogy milyen értéktárgyak tűntek el, azonban mindketten bejelentették, hogy a rendőrség által megállapított értéktárgyakon kívül el tűnt Leyrer Amália arany lorgonnja is.

A leltári jegyzék megbeszélése után a rendőrségen felvilágosították Kerstens Theodortól arra vonatkozólag, volt-e monoklija. A rend-

Leyrer Amália ezt az ismerőst bevezette a szobába. Hogy azután mi történt, azt egyelőre nem lehet pontosan megállapítani. Ám bizonyos, hogy intelligens osztályhoz tartozó férfi volt, aki a szalonban helyet foglalt és ottan Leyrer Amáliával egy-két pohár kontrót fogyasztott, majd pedig néhány játszma kaszinót játszott. — Nem sokkal később történhetett a gyilkos támadás.

Ez a jelenet valószínűleg a hálószobában folyt le.

őrségen ugyanis már a déli órákban teljesen megdőltnek tekintették azt a nyomot, amely szerint egy monoklis fiatalember személyében keresték a rejtélyes gyilkosság tettesét.

A házkutatás során ugyanis az egyik szekrény zárt fiókjában egy monoklit találtak, amely egy kis fadobozban volt, több apróság között.

Kerstens ma délután a leghatározottabban kijelentette a rendőrségen, hogy a monokli az övé

A legújabb nyom.

Leyrer Amália, 26 éves budapesti lakos meggyilkolásának ügyében a bécsi rendőrség is nyomozást indított meg. Ma délután a budapesti rendőrfőkapitányság közölte a bécsi rendőrfőnökséggel a Leyrer Amáliától elrabolt értéktárgyak leírását. A bécsi rendőrség azonnal széles körű intézkedéseket tett a számbavehető üzletekben és megindította a nyomozást.

A rendőrségen a délelőtti órákban különös erővel nyomozás volt egy volt rendőrdíjnos ellen is, aki egyes bejelentések szerint ismeretségben állott Leyrer Amáliával és akiről egyes szemtanúk azt állítják, hogy többször látták nyilvános szórakozóhelyeken és az utcán is Leyrer Amáliával.

A bécsi rendőrséghez tegnap este megkeresés érkezett a budapesti főkapitányságtól, melyben azt kérik, hogy a bécsi rendőrség nyomozzon egy volt budapesti rendőrdíjnos után, akit Leyrer Amália meggyilkolásával gyanúsítanak.

A bécsi főkapitányság megindította a nyomozást.

A rendőrség előtt ma délelőttre

Pasics tudott Ferenc Ferdinánd megöletésének tervéről.

Scotus Viator nyílt levele.

London, febr. 20. Sveton Watson — Scotus Viator — nyílt levelet intézett a Times szerkesztőségéhez. Leveleiben követeli a szerajevói gyilkosság tisztázását. — Hivatkozik arra a nemrégben megjelent könyvre, amelyet Juba Lyuba Jovanovics volt szerb közoktatásügyi miniszter az 1917 évi eseményekről ír és megjegyzi, hogy ez a szenzációs érvkönyv alkalmas arra, hogy lényegesen megváltoztassa azt a nézetét, amely eddig általános volt Szerbiának a magyarsághoz való viszonyáról.

Jovanovics többek között ezeket írja könyvében: „Nem emlékszem, hogy május végén vagy június elején történt-e, a mikor Pacics elbeszélte nekünk hogy bizonyos emberek Szerajevóba készülnek menni és megakarják gyilkolni Ferenc Ferdinánd trónörökösét. Fel kell vetni a kérdést — folytatja tovább Sveton Watson, vajon a szerb kormány idejében figyelmeztette-e őket. Miután a háború alatt mesze-

volt, ő vásárolta azt, de mivel viselni nem akarta, oda adta azt Leyrer Amáliának, hogy tegye el.

Igy tehát a délutáni órákban a monokli nyom teljesen megdőlt; a rendőrségen ebben az irányban semmiféle további lépést nem is tesznek.

A meggyilkolt barátja nem tud semmiről.

A délutáni órákban visszaérkeztek azok a detektívek, akiket a Ráth Gy. utcába küldtek ki Leyrer Amália egyik barátjának kihallgatása céljából. Tegnap este ettől a kihallgatástól még nagy eredményeket várt a rendőrség, mert a Teréz-körút 6-ik számú ház egyik lakójának állítása szerint ez a budai leány az egyetlen, akivel Leyrer Amália szorosabban barátságot tartott fenn. A detektívek azonban azzal a jelentéssel érkeztek vissza, hogy

Leyrer Amália budai barátja édes keveset tud a meggyilkolt leány bizalmasabb dolgairól.

December 18-án Leyrer Amália felfedező barátját Ráth György utcai lakásán, az a látogatás azonban csak rövidebb ideig tartott, mert tulajdonképpen viszonzása volt az ő december 9-iki látogatásának. Leyrer Amália barátjától gyorsan elcsitott.

tisztázódott Leyrer Amália előéletéről is. Hivatalosan megállapították a rendőrségen, hogy Leyrer Amália 26 éves volt és Budapesten a Váci utcai leánygimnáziumban végezte el tanulmányait. Előzetesen zárdaiban volt, ahonnan 1913 július 20-án került át különböző vizsgával a leánygimnáziumba. Leyrer Amália, aki iskoláinak elvégzése után megvált a szülei háztól,

egyideig a Bárdy-cégnél volt irodákisasszonyként alkalmazva.

Ebből az időből származik ismeretése Kerstens Teodorral, aki azután 1921-ben megvette számára a Teréz-körúti lakást. Leyrer Amália és Kerstens Teodor között igen őszinte szerelem fejlődött ki, oly annyira, — hogy a hollandi gyáros, aki rajongója volt a szép, intelligens, jól nevelt és finom lelkű leánynak,

menyasszonyának tekintette és komolyan feleségül is akarta venni.

Kerstens valófében van a feleségétől és ezért történt az, hogy már ki is vitte magával Leyrer Amáliát több ízben Hollandiába, ahol igen előkelő családjában mint menyasszonyát mutatta be.

Patkányt,

egyet 48 órán belül mindenki kiirhatja, ha hatóságilag szabadalmazott patkányirtót használ.

STERN

festéküzletében Piac-u 10 (Bikával szemben) vásárol. Meg nem felelés esetén a pénzt visszafizetem.

A földbirtokrendezés több földet vett el a Steinfeld-gazdaságtól, mint amennyit az érdekeltek igényeltek.

Hogyan lett a Steinfeld-birtok mintagazdaság. — 38 hold helyett 370 holdat kapcsoltak le a belterjes birtokból.

Az országos földbirtokrendezési bizottság Steinfeld István debreceni nagybirtokos gazdaságából is nagyobb területet kapcsol le a földtelnek kielégítésére. — Az erről szóló végzés elkészült, az eljárást végrehajtották és az igénylőket kielégítették. Steinfeld István egy beadványban a városhoz fordult, hogy a megváltási eljárás befejezésének a nyilatkozatát hacsakna rendelkezésére, — mert a nyilatkozat csatolása után a földbirtokrendező bíróság a végrehajtott kisajátítást keresztülvizsgálhatja a telekkönyvön. A földbirtokrendezés során érdekes adatok kerültek nyilvánosságra az egész országban díszesremlített, példaként állított Steinfeld-féle mintagazdaság történetéből.

Eredetileg 3912 holdból állott Steinfeld István birtoka, de már régebben eladásra került 1108 hold. Az eladási árbaól instrualta be a modernül gazdálkodó birtokos a megmaradt

2804 holdat. A háboru előtt már tagadhatatlanul fellépő földéhség önkéntes kiegyensúlyozása végett az *Allruista bank utján 876 holdat parcelláztak szét a környékbeli földtelek között. A megmaradt 1890 hold, az ország egyik elismeren legmodernebb gazdagsága, a magyar földmivélés büszkesége. A földbirtokrendezés során csupán a józsaik jelenlétében be igényt a Steinfeld földből, 88 holdra. Ezt a területet önként fel is ajánlotta Steinfeld István, — de a földbirtokrendező bíróság a tárgyalások során 370 holdra jelentett be kisajátítási igényt. Ilyen értelemben is hajtották végre a Steinfeld-birtokon a földreformot. A jog- és pénzügyi bizottság tagjai érdeklődéssel hallgatták az előadó Zöld társaságot, majd egyhanguan véleményezték a megváltási eljárás befejezésének kimondására vonatkozó nyilatkozat kiadását.*

A városra előnyös a tokaji kőbánya megvásárlása.

Biztosítva lesz a kövezési program keresztülvihetősége. — Nincs akadálya az 1800 millió inventíciónak.

A jog- és pénzügyi bizottság péntek délutáni ülésén többek között az Északmagyarországi Kőbánya r. t. ajánlatát is letárgyalták. Debrecen széleskörű kövezési programja jelentékeny mennyiségű kőanyagot vesz igénybe. A városhoz számos ajánlat érkezett kőbányák vételére, illetve bérbeadására. Az ajánlatok között legkedvezőbbnek látszott a tokaji trahit kitermelésével foglalkozó Északmagyarországi Kőbánya r. t. bérbeadási terve. Ennek a modernül felszerelt, bőséges kőanyaggal rendelkező bányának a megszerzésével Debrecen nemcsak a városi kövezéshez, hanem az országutak karbantartásához is évtizedekig bőséges, jó és olcsó anyaghoz jut. A tanács részletes tárgyalást folytatott a részvénytársaság igazgatóságával a bánya átvételére. Borsos József műszaki tanácsos a következőkkel terjesztette elő a javaslatot: A tokaji kőbánya trahitja kiválóan alkalmas faragott burkoló és épületkövek készítésére. A bánya berendezése a modernebb igényeket is ki-

elégíti, mert a zuzótelephez síklőpálya, a vasuti állomáshoz és a Bodroghoz pedig drótkötélpálya vezet. A múlt évben mérsékelt termelés mellett 52000 vagon kavicsot és 40 ezer darab burkolókövet állítottak elő. Ez a mennyiség bőven fedezné nemcsak Debrecen, de a közeli városok közsükségletét. A vállalat igazgatósága úgy adja át a városnak a bányát irányítását, ha a város 1800 millió korona tőkével vesz részt a vállalkozásban. A város által javasolt igazgatósági tagok képezik ezzel szemben a többséget, a város jegét nyer a 30 aranykoronás mintegy 10 ezer darab részvény megszerzésére. A tiszta haszon egyharmad része is a városé továbbá a leszállított kövek után 20 százalék engedményt számitanak.

A bizottság a vállalat igazgatóságának ajánlatát előnyösnek találta és elhatározta, hogy a februári közgyűlés elé terjesztik az Északmagyarországi Kőbánya r. t. érdekeltségének a megszerzését.

A hajduhadházi sirrablással vádolt Takács Józsefet, Varga Mártont és Nagy Dánielt a kis. törvényszék a vád alól felmentette és szabadlábra helyezte.

A koporsóban a holttesten megtalálták az aranykeresztet és arany jeggyűrűt. — A tettesek semmit sem vitettek el mert hajnalodni kezdett s fáltek a tettenéréstől.

Tegnap tárgyalta Fülöp Károly kir. törvényszéki bíró Nagy Dániel Takács József és Varga Márton hadházi lakosok bűnpörét, akiket a királyi ügyész lopás büntetésének kísérlete miatt azért vádolt, mert 1925 január 3-4 közötti éjjelen a temetőben vitéz Müller Antal

strájt együtt kidták és koporsóját kirabolták abból a célból, hogy a holttesten levő ékszereket eltulajdonítsák s azt csak azért hagyták abba, mert világsodni kezdett és a tettenéréstől féltek.

A vádat dr. Kádár István királyi ügyész képviselte, a védelmet Czippott György ny. kurial bíró, ügyvéd

Következett a vádlottak kihallgatása.

Nagy Dániel temetőőr, vádlott, — nem érzi magát bűnösnek, mert este 11 órakor ment haza, lefeküdt és csak éjfél tájban, a kutyaugatásra ment ki szíjjelnezní; semmit sem vett észre. Sem a csendőrség, sem a rendőrség előtt nem ismer be semmit s az eljárás során azért fogta rá a többire a tett elkövetését, mert ártatlanságában azt hitte, hogy így kiszabadul a fogságból.

Takács József 31 éves napszamos szintén nem érzi magát bűnösnek. — Aznap este 8 órakor érkezett haza Borsod megyéből, Girald községből, ahol Varga Márton vádlott társával 4 hétiig volt kőtörő munkában. Este

hazuról el nem távozott, az éjszakát otthon töltötte. Igaz, hogy másnap, mikor kis leánytól megtudta, hogy a csendőrök keresik, megszökött és a Csere erdőben bujdokolt, — Varga Márionnal együtt.

Azonban nem az eset miatt szökött el, hanem azért, mert hallotta, hogy 1924 októberben Kiss Lajos kovácsmester sérelmére elkövetett verekedés miatt hosszabb időre akarják elzárni. A csendőrök előtt beismerésben volt, mert állítólag bántalmazták és amikor a rendőrkapitány azt mondotta, hogy nem fogják bántani, visszavonta a beismerést; ártatlannak mondja magát.

Varga Márton szintén tagadja a tett elkövetését. Aznap este együtt jött haza Borsod megyéből Takács Józseffel. A vádbeli éjjelt otthon töltötte. A nyomozás során beismerésben volt, de amikor már bántalmazástól nem kellett tartania, visszavonta a beismerést.

Ezután következett Dr. Bányai György névű sértett, mint a néhai Müller Antal leányának kihallgatása, aki csak annyit tudott, hogy neki a temetőőr felesége jelentette a kegyeletstörtéte, aki azt is említette, hogy a férjét a kutyaugatásra a vádbeli éjjel ő költötte fel.

Most a tanuk kihallgatása következett sorra:

Dobos Béla, Hajduhadház város rendőrkapitánya előadta, hogy az eset előtt pár nappal került Hajduhadházra az államosított rendőrség élére s miután még a viszonyokat nem ismerte, a csendőrség segítségét vette igénybe, amely tulajdonképpen kihallgatásokat nem eszközölt — nyomozásba nem folyt be. A gyanu Nagy Dániel temetőőrré irányult s neki, akinek lakása a sírhoz közel volt, tudnia kellett a dologról. Gyanus volt az is, hogy a kibontott sírból a gerendákat lerakta, majd, — hogy a gyanu magáról elhárítsa, ledobta.

Takács József és Varga Márton önként beismerték e tetteket s lehetőségesnek tartja, hogy akkor, amikor a vádlottakat kihallgatta, a csend-

őrök is a községhez tartottak, de ezt nem tudja biztosan. Vádlottak megmutatták a temetőben, hogy hogyan bontották fel a sírt és koporsót. A sírból mintegy 50—60 mázsa homokot löktek ki.

Tanu vádlottakkal szembesítettetvén — azok megmaradtak vallomásaik mellett.

A bíróság miután nem kívánták, a tanu vallomására nem eskette meg. Ezután a tanukihallgatások következtek.

A kihallgatott tanuk a vádlottak alibijét igazolták.

Majd a bíró ismertette a helyszínrajzot, amit a nyomozás során vettek fel. Megállapítást nyert, hogy néhai vitéz Müller Antal sírjából mintegy 50—60 mázsa homokot ástak ki s hogy a csavarral elzárt érekorpsónál a csavarok fel voltak törve — a hullán azonban rajta voltak a halottal eltemetett aranykereszt és a jeggyűrű.

A család a néhai aranyóráját és láncát el akarta a halottal temetni; — azonban erről a szándékukról az utolsó percben leteettek s e szerint a koporsóban egyéb értéktárgy nem volt.

Dr. Czippott György védő terjedelmes indítványt terjesztett elő a bizonyítás kiegészítésére nézve, de ezt a bíró elutasította.

Kádár István dr. ügyész alapos vádbeszéde után Czippott György védő védeleinek ártatlanságára mutatott rá és arra, hogy azok csak a kényszer hatása alatt vallottak. A vádbeszéd elhangzása után a bíró nyomban kihirdette a következő ítéletet:

A kir. törvényszék, mint büntető bíróság vádlottakat a vád alól felmenté és azonnali szabadlábra helyezését elrendeli.

A felmentés indokai lényegében egyeznek a védelem érveléseivel, — vagyis elfogadja azt, hogy vádlottak ellen, elítélésükhöz szükséges bizonyítékokat a bíróság nem talált.

Az ítéletben vádlottak és védő meg nyugodtak, ellenben a kir. ügyész a felmentés miatt felebezést jelentett be.

Valószínűleg megsemmisítik Nagy Vince mandátumát.

Mit tud egy fővárosi újság?

Ezzel a címmel az ellenzéki pártállás „Magyarország” című budapesti napilap legutóbbi száma a következőket írja:

A nemzetgyűlés első számú bíráló bizottsága — mint ismeretes — Puky Endre elnöklésével a minap tárgyalásra tüzte ki a Nagy Vince megválasztása ellen beadott petíciót, a bizottság ülését azonban el kellett halasztani, mert a bizottság nem volt tanácskozásképes. Mint Puky Endre munkatársunkkal közölte, a bizottságot legközelebb egybehívják.

Az első számú bíráló bizottság eddig letárgyalta a házszabályok értelmében a petíció alaki részét, amely arra vonatkozik, megfelel-e a petíció a kívánalmaknak és érdemlegesen tárgyalás alá vehető-e? Egyben a petíció előadójává Hedry Lőrincet választották meg.

Mint értesülünk, Nagy Vince mandátumának ügye rosszul áll.

Az egységes pártban már most számolnak azzal az eshetőséggel, hogy Nagy Vince mandátumát megsemmisítik és a debreceni harmadik választókörületben új választást rendelnek el.

A Nagy Vince mandátuma ellen beadott petíció, amelyet Miszty Károly dr. debreceni tiszti főügyész és Lányi Márton dr. budapesti ügyvéd képviselnek a választási rendeletnek azon a szakaszán alapul, hogy

két szavazatszedő küldöttség elnöke nem látta el kézzelgyével a szabazási borítékokat. De nem látta el kézzelgyével a szavazatlapokat sem, már pedig a választási rendelet értelmében az ilyen szavazatok érvényteleneknek minősítendők. Noha ez a mulasztás csak az alapválasztáson történt és a pótválasztáson a szavazatszedő küldöttségek elnökei már visszaváltak arra, hogy a szavazatlapokat kézzelgyükkel ellássák, úgy ítéli meg a helyzetet, hogy az elegendő a választás érvénytelenítéséhez.

A debreceni III. választókörületben az egységespárt új választásra készül és már a jelölt nevét is kombinációba vették.

Mezőgazdasági ismeretek terjesztése.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, hogy az időszerű mezőgazdasági ismereteket minél szélesebb körben terjeszthesse, megállapodott a Debrecen—Hajdumegi Népművelési Bizottságokkal, hogy a Kamara által elkészítendő és sokszorosítandó előadásokat a Népművelési Bizottságok husz-huszonöt községben fogják népművelési előadásai alkalmával ismertetni. — Mezőgazdasági Kamaránk első ily sorozatként a tavaszi talajművelési feladatokról továbbá a tavaszi vetőmagvak csávázásáról, végül a legelőrehabilitás idején aktuális állategészségügyi feladatokról ad át a népművelési bizottságoknak tájékoztató előadásokat. E gyakorlatias szakelőadások bizonyára nagyban elő fogják segíteni a gazdaközönség körében oly nagyfontosságú ismeretterjesztést.

Hírek

Vasárnapi istentiszteletek.

Nagytemplomban d. e. 10 órákor predikál Papp Imre, délután 5 órákor Pecskey Sándor. Kistemplomban d. e. 9 órákor predikál Zámory Sándor, délelőtt 11 ó. Pecskey Sándor, délután 2 órákor Kereszt József. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órákor predikál Molnár Ferenc, délután 5 órákor Pernéth Ferenc. Apáczai templomban délelőtt 10 órákor predikál Szele György, délután 2 órákor G. Nagy Béla. Ispolástelepi templomban délelőtt 10 órákor predikál G. Nagy Béla, délután 2 órákor Magar Bertalan. Homokhegyi imaházban délelőtt 10 órákor predikál Csányi Benjámin. Szegényházban d. e. 10 órákor predikál Zámory Sándor. Ref. leánynevelő intézetben délelőtt 10 órákor predikál dr. Révész Imre. Oratóriumban délelőtt 10 órákor predikál Kovács János. Nyilastelepen délután 3 órákor predikál Mátyás Sándor. Tanyákon: Halápon Simoss Imre, Kádár-dűlőn Kovács Sándor, Szepesen Gulyás Károly. Pallag (Gazd. Al.) Uray Sándor.

Szombaton délután 3 órákor Waggongyárban: Uray Sándor.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület f. hó 22-én, vasárnap az egyház tanácstermében (Kálvin-tér 17. sz. d. u. órákor a szokásos összejövetelét megtartja. Előadást tart: Megyericsy Béla orsz. titkár.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap d. u. fél 4 órákor Ispolástelepi 9. sz. tartatik.

Vasárnapi iskola délelőtt fél 9 órákor a Diákönizsa-Othorban, Miklós-utca, Pácsi-utca, Leány-utca, Csónka-utca és Vigadó Mihály-utcai iskolában, délelőtt 9 órákor Csap utca 9. Nyilastelepi iskolában, a Dóczy-indezetben és a Széchenyi-utca 4. sz. a. paróchián, d. e. 10 órákor a hemekerti iskolában, d. e. 11 órákor a Fűvész-utcai iskolában és délután fél 3 órákor a Nyulak-barakban.

A Kálvinisták Templomgyűlése Vegyesnékara tanulási óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító Otthonban (Egyházi hivatal udvarán keresztülről) új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

A város ismét két birtokát adja haszonbérbe.

Debrecen városának még mindig vannak bérbe nem adott földjei, amelyekre nemsokára kintük a haszonbéri árverési hirdetményt. Így például a 231 holdas kádarcsi csárda febr. hó 24-én, míg a kőudvaron lévő 365 holdas legelő márc. hó 6-án kerül árverésre a városháza tanácstermében, amelyekre az árverési hirdetményt már ki is bocsátotta a város. A kiáltási ár azonban csak az árverés napján tudható meg.

A Katolikus-Otthon közgyűlése

1925 február hó 22-én, vasárnap délután 5 órákor tartja meg évi rendes közgyűlését a Katolikus-Otthon saját helyiségében. — A közgyűlés tárgyszorozata: 1. Elnöki megnyitó, mondja dr. Lindenberger János. 2. Titkári, pénztárosi és számvizsgálói jelentések. 3. Tisztújítás. 4. Indítványok. Este 8 órákor közös vacsora lesz, amelyre jelekenzi lehet mindennap az Otthon vendéglőjében. Mind a közgyűlésre, mind a vacsorára hivatalos minden tag.

Szökök cukrászüzem Kossuth-u. 22.

Magyar munkáspolgárok pártja. Beküldték hozzánk a következő meghívót: A „Magyar Munkáspolgárok Pártja” 1925. évi február hó 22-én, vasárnap délelőtt 10 órákor a városháza tanácstermében tartja Alakuló gyűlését, melyre minden magyar nemzeti érzelmű munkás és polgártársunkat ezúton meghívunk az intéző bizottság. Tárgyszorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A párt ismeretése. 3. Esztelen indítványok. 4. A tisztikar megválasztása. 5. A tisztikar bizottság.

Hirdessen lapunkban.

A II. presbiteri konferencia Debrecenben.

Február 23-24-25. napján lesz.

A debreceni református egyház tanácstermében (Kálvin-tér 17. szám) folyó évi február hó 23-24-25. napjain, mindenkor délután 5 (öt) órai kezdettel tartja a II-ik Presbiteri Konferenciáit.

Napirend. Febr. 23. hétfő:

1. Közének.
2. Megnyitó áhitatot tart S. Szabó József presbiter, főgimn. igazgató.
3. Elnöki megnyitó beszédet mond Nagy József főgondnok.
4. A debreceni egyház multjának némely tanulságai. Előadja dr. Révész Imre lelkész.
5. Megbeszélés.

Febr. 24. kedd:

1. Közének.
2. Megnyitó áhitatot tart Molnár Ferenc lelkész.
3. A debreceni egyház mit nyújt

na lelkiekben a híveknek s mit kelene még nyújtania? Előadja Uray Sándor lelkész.

4. Megbeszélés.

Febr. 25. szerda:

1. Közének.
2. Megnyitó áhitatot tart Nagy Lajos vallásügyi lelkész.
3. A debreceni egyház jövője. Előadja dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző, presbiter.
4. Megbeszélés.
5. Elnöki bezáró beszédet és háláadó fohászt mond Szele György h. lelkészelnök.

A konferencia befejezése után, febr. 25-én szerdán este fél 8 órákor a résztvevők számára a városháza közös vacsora lesz a kollégiumi társaságban.

Szathmáry Tihamér öt napi önkívület után magához tért.

Állapota azért még válságos.

A Jogász és Tisztviselői körben lefolyt véres eset ügyében a vizsgálat nagy erővel folyik. Tegnapra már az egész ügyet jóformán kibogozták a vizsgálóbírószágon s több tanu kihallgatáson kívül csupán csak a sértett Szathmáry Tihamér kihallgatása van még hátra. Őt még mind ezideig nem lehet kihallgatni, mert hiszen öt nap óta állandóan önkívületi állapotban élet-halál között vívódott. — Állapota tegnap is még egyformán súlyos volt, bár abban némi javulás mutatkozott. Szathmáry tegnap is állandóan lázas volt, de időnként magához tért.

Több alkalommal értelmes mon-

datokat mondott, majd ismét önkívületi állapotba került.

Mindezekből azért nem lehet vérmes reményeket táplálni felépüléséhez mert hiszen az állapota még mindig egyformán válságos.

A klinikán a meggyötört iránt ketőzött figyelemmel vannak. Állandóan figyelemmel kísérik betegségének minden fázisát. Tegnap újra friskitást kapott a nagy beteg. Bár láza még mindig 39 fokon felül van, de lassan, tízedenként kezd leszállani. Ha állapota továbbra is így javulni komplikációk nem állanak elő, akkor talán sikerül is megmeteni az életnek.

Két milliárd korona kaució ellenében helyezi szabadlábra a debreceni törvényszék a komádi-i igazgatót.

Egyelőre azonban nem tudja letenni

Károlyi József a komádi-i bank vezérigazgatója, tudvalevően különböző visszaélésekkel vádolva a debreceni kir. ügyészség foglya. Károlyi József a gabonakontremint folytatott és a bank terhére mintegy hatvan vaggon buzát fűszerezett el. A vizsgálóbírószágon elrendelte Károlyival szemben az előzetes letartóztatást. Az erre vonatkozó végzést Károlyi megfellebbezte a törvényszék vádtanácsához.

A fellebbezéssel csütörtökön délelőtt foglalkozott a törvényszék vádtanácsa Kesserű Lajos törvényszéki

elnök elnöklele alatt Részler Ervin törvényszéki bíró előadásában. — A vádtanács úgy határozott, hogy Károlyi József csak abban az esetben helyezhető szabadlábra, ha 2 milliárd koronát kaucióként a család az ügyészségen deponál. A vádtanácsnak ezt a határozatát tegnap délelőtt hirdette ki dr. Takó Ferenc vizsgálóbíró Károlyi József előtt.

Károlyi József a határozatot tudomásul vette. Mivel azonban a 2 milliárd korona egyelőre nem áll rendelkezésre, így továbbra is fogva marad.

Mácsay dalkör Debrecenben.

A nemrégiben elhunyt nagynevű Mácsay Sándor ka nagy és ének-tanár nevének kegyeljes emlékére most a volt tanítványok és tisztelők Mácsay nevére dalkört akarnak alakítani Debrecenben. Az új dalkör megalakítása érdekében indított mozgalom élen dr. Görgey Márton főorvos áll több Mácsay tanítvánnyal. Ezek megkeresték az Országos Dalos Szövetséget, mely most az érdekeltekkel tudatta hogy alapszabálytervezetet fog az illetékeseknek juttatni. Ennek leérkezése után a Mácsay Sándor Dalkör alakító az alakuló közgyűlést összehívják.

Siketnéma növendékek felvétele

A siketnémák debreceni áll. s. internátusos intézetének kétéltékebe a jövő tanévre 30 új növendék vehet felvételt. — Vagyontalan szülők gyermekei ingyenes felnevelésben részesülnek. Bővebb felvilágosítást ad az intézet igazgatója.

— Szepessy Ferencz tánciskolájában az új táncanfolyam hétfőn veszi kezdetét. Diákoknak d. u. 6-10-ig, kereskedőknek és iparosoknak este 8-tól 10-ig. Beiratás Simonffy-utca 1c.

Fegyűs ellen „FROGENOL” készíti
BÁNO ANDOR Arany Angyal gyógyszertára
 DEBRECEN, Piac-u. és Szent Anna-utca sarok.

Kiss Ferenc és Péchy Erzszt Debrecenben.

Kiss Ferenc a Nemzeti Színház kitűnő művésze március 12-én Péchy Erzszt és több elsőrangú fővárosi művész társaságában művészestélyt ad Debrecenben az Arany Bika disztermében. — A művészesestélyt a debreceni újságírók rendezik a befolyó jövedelmet pedig az Országos Színész Egyesület jóléti alapja javára fordítják.

Nyikos János halála.

Nyikos János a városi körkórház nyugalmazott irodatiszje e hó 18-án életének 60. évében elhunyt. Lelkiismeretes, szorgalmas tisztviselő ember volt életében, ki széles körben megbecsülést élvezett. Tegnap temették el nagy részvét mellett. Balogh Lajos ismert fogtechnikus neje és desatyját gyászolja az elhunytban.

A cigány bál.

A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületének debreceni csoportja március hó 10-én, kedden bált rendez, melynek meghívóit most küldik széjjel. A báliroda a Homokhegy 103. szám alatt van, oda lehet fordulni azoknak, kik meghívó igényelnek, de tévedésből nem kapták volna kézhez.

Más védőt nevezett meg Szép Miklós.

A 160 millió érték eltulajdonításával gyanúsított Szép Miklós bejelentette tegnap Preinészberger Jenő táblabírónak, a vizsgálóbírószágon vezetőjének, hogy mivel a védelmét Öreg Béla ügyvéd visszaadta, ennél fogva ő a védelmével dr. Fényes Endrét és dr. Fényes Jenő ügyvédeket bizza meg. A vizsgálóbíró azonnal értesítette erről dr. Fényes Jenő ügyvédet és az megjelenvén a vizsgálóbíró előtt kijelentette, hogy a védelmet vállalja. A vádtanács határozata ellen a védők tegnap már be isedták a felfolyamodást, mely előtt a kir. ítélő tábla a közeli napokban fog végérvényesen dönteni.

„Fownes” angol KEZTYÜK Frank Edénél

Gyilkosság az esküvőn.

Blaskovics Márton naphárdi lakos február 17-én tartotta esküvőjét Siklósi Évával. Az esküvő után lakodalmi mulatságra jöttek össze a rokonok és ismerősök. A mulatság még másnap is tartott, amikor is hirtelen gyászos véget ért. Vidakovics Vincze, aki barátja volt a vőlegénynek, egyszerre csak revolverrel rántott elő és rálőtt Blaskovicsra. Blaskovics holtan esett össze. A nagy kavargásban a gyilkosnak sikerült elmenekülnie. Siklósira ment egyik rokonához és annak segítségével Jugoszláviába akart átszökni, a rendőrség azonban még idejében letartóztatta. A vizsgálóbíró előtt Vidakovics kijelentette, hogy tettéi szíriemi féltésből követte el.

Körözik a megszökött rabot.

A váci fegyházból szökött meg vakmerő módon 8 hónappal ezelőtt Godza Mihály 24 éves hentesegény, akit többrendbeli betöréssel és lopással 4 évi fegyházra ítéltek. A rendőrség arról értesült, hogy a szökött rab Debrecenben bujkál álnév alatt. A rendőrség kiderítette, hogy a szökött rabnak sógora, Godza Flórián Debrecenben lakik, de ott nem találták. A 172 centiméter magas, sápadt arcú, erőteljes szőkevényű rab vöröses-barna haja, kerek állu, barna szemű, magas homloku. Aki tud róla, jelentse a rendőrségnek.

Zoltai Lajos muzeumigazgató gyásza.

Felesége csütörtök éjjel meghalt.

Mélyszégyen gyász érte Zoltai Lajos muzeum-igazgatót, a kiváló tudóst, felesége, Pecze Erzsébet hosszú és kínos szenvedés után csütörtök este a klinikán elhunyt. Az uriaszonynak, a szerető hitvesnek hosszú szenvedést juttatott osztályrészül a sor. Évekkel ezelőtt balesetből kifolyólag súlyos betegségbe esett, melyből nem volt számára gyógyulás. Hiába volt nagyszerű orvosi kezelés, a férj szerető gondoskodása, nem tudták megmenteni az életnek.

Zoltai Lajosné halála széles körben keltett mély részvétet. Halálát gyászba borít férjén kívül testvérei, Bujdosó Jánosné és Balogh Józsefné, sógorai és sógorónői, özv. Pecze Istvánné gyermekeivel, Bajdosó János gyermekeivel, özv. Pecze Jánosné gyermekeivel, Balogh József, özv. Pecze Miklósné gyászolják.

Az elhunyt uriaszony temetése ma, szombati délután 4 órakor lesz a református vallás szertartása szerint a Hátvan-utca 23. számú háztól (Muzeum épület) a hatvanutcai temetőbe.

Felborult a motorbicikli.

Könnyen végzetessé válható összeállítás miatt okozott a gyors hajtás. A déli órákban, mikor a legnagyobb a forgalom, a Piac- és Csapo-utca torkolatánál sebesebb kanyarodott a Csapo-utcaára Rosenbaum Aladár motorbiciklijé. Már kézen fékezett, mikor a szembejövő 1. számú bérkocsit meglátta, melyen Jánki Ferenc hajtott. A motorbicikli nekiment a bérkocsinak és felborult. Szerencsére a biciklista csak kisebb horzsolásokat szenvedett.

Előadás Debreczen multjáról.

Vasárnap délután 5 órakor folytatja dr. Ecsedi István előadását Debreczen multjáról a gazdakörben. Ez alkalommal az erdőközösségről, az erdei kaszálás, fakompetencia és erdei legeltetés történeti fejlődését fogja ismertetni. Az előadás díjtalan.

Aki csecsemőjét kidobta a vonatból.

Tegnap számunkban megírtuk, hogy a miskolci személyvonaton egy kegyetlen lelkű asszony, aki a vonatban n gyereket szült, csecsemőjét kidobta a robogó vonatból. A megindított nyomozás szálai miskolcra vezettek, ahol sikerült is elfogni a tett elkövetőjét Bodi Ágnes 21 éves miskolci cselédleányt. A Buzatéren találták rá a nyomozó csendőrök, ahol a sok vérvettség-től betegesen esett össze. Egyelőre az Erzsébet kórházba helyezték el. Felgyógyulása után megindítják ellene az eljárást.

Halálozások.

A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban tegnap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Czompó Juliánna ref. 14 éves, Simonffy-utca 17., Schmidt Sándor rk. 16 éves, Bercsényi-utca 69., Bonya György ref. 6 hónapos, Kisléta, Szabó Erzsébet rk. 1 napos, Nyugati-utca 14., Zoltai Lajosné Pecze Erzsébet ref. 50 éves, Hátvan-utca 23., Budai Gyula rk. 5 éves, Klapka-utca 15., Orosz Ferenc ref. 50 éves, Fellegelő 594.

KALAPOK
legolcsóbban
Hermann és Friedmannal
Piac-utca 10.

Az első földbérleti kényszeregyezés a városnál.

A bérlő nem vette át a haszonbéres földet és 20 millió korona kártérítést ajánlott fel. — Huszonötve meghosszabbítják a Bleyer-cég bérletének a szerződését.

A pénteki jog- és pénzügyi bizottság elé egy városi telekbérlet meghosszabbítási javaslat is került. — Bleyer Andor kereskedelmi vállalatnak a Déli-sor és a vasuti állomás közötti telektömbön a várostól hosszabb időre bérelt 2000 négyzetméteres telke. A cég árúraktárt épített a telken és szerződése 1926-ig szólt. — Kérvénye szerint a cég a bérlet újabb 25 éves szerződési meghosszabbítását kívánta, azzal az indoklással, hogy az árúraktárra átalakított és bekerített telken nagyobb épület tömböt épített. A bizottság a tanács javaslatát fogadta el. E szerint a cég 1930-ig a telek bérletét megtarthatja. ha 8 év után az eddigi évi 300 aranykoronás bér 600 aranykoronára felemelkedik.

Udvardy János, a tornyos tanyai földek árverésénél 730 holdas bérletet holdankint 150 kilogramm rozshaszonbérletért vett ki. Később a bérletéről lemondott, s a tanács Udvardy János terhére tartott újabb árverésen csak 135 kilogramm rozshaszonbérlet tudott elérni. A holdankint felmerülő 25 kilogrammos differenciáért a szerződéstől visszalépő bérlőt tették felelőssé. Udvardy János azonban nem hajlandó a pótlárverés következményeit vállalni és vagyoni összeomlására hivatkozva, 20 millió korona kártérítést ajánlott fel. A jog- és pénzügyi bizottság a 20 millió kényszeregyezséget csak abban az esetben találta elfogadhatónak, ha a tanács nem tud nagyobb kártérítést érvényesíteni.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Csütörtök: Legénybucsu. C) bérlet. Péntek: Csak azért is! D) bérlet. Szombat: Csak azért is. A) bérlet. Vasárnap: Délután: Mariae grófnő, operette. Olesó helyárok. Este: Legénybucsu, operette. Bérletszűnet. Hétfőn: Legénybucsu, operette. A) bérlet.

Csak azért is.

Eredeti bemutató a Csokonai színházban.

Than Gyula, számos népszínmű iradalmas szerzője, ez alkalommal vigjátékkal lépett a színpadi nyilvánosság elé. Nem kísérlet, próbálkozás, vagy vidéki irodalmi sehőngeistkedés ez a vigjáték. Egy kitünően sikerült, szellemes, jó konstruktúrájú, gördülékeny vigjáték a debreceni szerző darabja. Igaz, a stílus, a tartalom nem új. Than Gyula nem is akar az örökké újat hajszoló, irodalmi kísérletezést végző szerzők galériájába tartozni. A szerző pallérozott erkölcsök, szép, udvarias bókoltól virágos szokások kedvelője. Az életből csak a mulatságosan kedves vagy kedvesen mulatságos jeleneteket veszi észre. Egy epizód komikus voltából bogozódik ki a „Csak azért is”, a Sarlai család né tagjai mind egyesületi elnökök akarnak lenni. Kisvárosi, vidéki história, szépen.

ügyesen, kellemesen előadva. Zökkenő nélkül csörgödez a cselekmény a derű és a vicek partjai között.

A Csokonai színház helyesen tette, midőn színpadra hozta Than Gyula vigjátékát, mert egy olyan nagy jelentőségű vidéki színpadnak, mint jelenleg a debreceni közsínházé, eredetiségre és önálló csapásokra is készülni kell. Debrecen és Than Gyula, elváratlanul egy: ő azt a letűnőben levő, békebeli, boldog szellemet képviseli a méreteiből mássá lenni akaró városban. Than Gyulának min esnek társadalmi problémái, nem érinti a legaktuálisabb irodalmi kérdéseket. A szerző abban a boldog képzetben él most is, amely valamikor a háború előtt, talán igaz lehetett. Ilyenek vigjátékának hősei. De ahogy csinálja, jól csinálja. Rutinnal vezeti végig az eseményen nagyszámú szereplőt, mind a négy felvonáson. Az akció él és liktet a színpadon. Az összehatás kedvező és a közönség örömmel visszafelé tekint, ha a boldog korba, amikor még a vigjáték esetei előfordulhattak.

A közönség megértette a Than Gyula színpadi törekvését és méltányolta is. A szerzőt kétszer is kitapsolták a rivalda elé és telkesen öltették.

A prömier sikerét nagy mértékben előmozdították a kiváló előadó művészek: Halasy Mariska, Thuróczy Gyula, Rajz Ferenc és Boló József. Kitünő volt Torma Gusztá, Csapó Mária, Császár Rózi, Sötét Balázs, Halasyné, Lukács Julia, Püspöky Rózi, Gyulay Gizi, Korrai Gyözőné, Szücs Mária és Havi Ida. (L. K.)

FARSANGZÁRÓ
ÁLARCOS BÁL

RENDEZNEK
A DEBRECENI
NYOMDÁSOK

FEBRUAR 22-ÉN,
A MUNKÁS-OTTHON
DISZTERMÉBEN. - KEZ-
DETE ESTE 8 ÓRAKOR

Vigyázzni kérem a cégre!

3féle női harisnyát reklámképen gyári árban bocátok a mélyen tisztelt vevőközönség rendelkezésére

1 pár női harisnya dupla talp, magas sarok, hátul varott 25,000 K
1 pár selyem flór legfinomabb minőségű 45,000 K
1 pár selyem harisnya 79,000 K

HAVAS harisnyaáruház Bádagos utca 1.
(Tisza-palota)
L. B. O. és Trametia selyem harisnyák minden szíjben, kaphatók

A villamos vasutakra szóló kedvezményes hetikártyák megváltására arcképes igazolványok érvényesítésére.

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a kedvezményes hetikártyák és havi bérletjegyek megváltására jogosító arcképes igazolványokat a f. évi március hó 1-e utáni időre érvényesítési bélyegzővel fogjuk ellátni, miért is felkérjük a szobaforgó arcképes igazolványok tulajdonosait, hogy igazolványaikat érvényesítés céljából főpénztárunknál (Petőfi-tér 14.) alkalmasan, de legkésőbbben f. hó 28-ig mutassák be, ahol azokat díjmentesen érvényesíteni fogjuk.

Az érvényesítést az alábbi részletesen felsorolt okmányok bemutatása alapján végezzük:

I. Tanulóknál:

Az 1924—25. iskolaév második félévi tandíjnak kifizetéséről szóló elismervény vagy más az iskola igazgatósága által kiállított olyan irat, amely azt, hogy az illető valamely nyilvános tanintézet tanulója, igazolja.

II. Köztisztviselőknél:

A m. kir. államvasutak által részükre kiállított és az 1925. esztendőre is érvényesített arcképes igazolvány.

III. Munkásoknál:

A részükre kiállított munkakönyv, illetve az ipartestület által látványozott tanone-szerződés.

IV.

Az egyes hivatalok és hatóságok által nekünk megküldött kimutatások szerint kiadott arcképes igazolványokat pedig a birtokuknál levő ezen kimutatások alapján.

Az érvényesítési bélyegzővel el nem látott arcképes igazolványok f. évi március hó 1-től érvényüket veszítik és kalauzaink csak szabályszerűen lebélyegzett arcképes igazolvány felmutatása mellett fogadják el érvényesnek a kedvezményes bérletjegyeket.

Az üzleti igazgatóság.

Mezőgazdasági kamaránkacséplőmunkásokért.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, tapasztalván az elmúlt évben, hogy Debreczenben és környékem egyes cséplőgépvállalkozók a cséplőmunkásokkal méltánytalanul szerződtek, már most felhívta a debreceni és hajdúmezei Mezőgazdasági Bizottságokat, hogy az illetékes gazdasági egyesületekkel közösen vegyék törvényes hatáskörükben illető kezlet kezükbe annak megtárgyalására a Magyarországi Földmunkások Országos Szövetsége debreceni csoportjának bevonásával, hogy a cséplőmunkásokra a munkásokkal a gazdaközönség már most szerződjen, hogy az egyes cséplővállalkozók részéről tapasztalt visszasságok kiharíthatók legyenek. — A Mezőgazdasági Kamara e törekvését egy munkásoknak mint a gazdaközönségnek egyaránt közérdekűt tekinti és készséggel igérte a mezőgazdasági bizottságoknak és a munkásérdeklődésnek meg, hogy a kéres megoldást elősegíti.

Születések.

Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Asztalos Ferenc István, fia Ferenc, Krámer Gyula József, fia Gyula György József, László János bank zolga, fia József, Grusán Ferenc m. fi. honv. tiszt helyettes, fia László Zoltán, Kurucz György földbirtokos, fia Árpád, Mo nár Zsófia háztartás, fia László, Tóth Juliánna cseléd, fia András, Szabó István áll. derektól, fia Erzsébet, Biari Gábor földbirt. fia Gábor, Dankó Károly cipész, fia Béla.

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

Csak egy mosolyt... Gyerekszaj.

Kis fiu fut az utcán és beelőtközik egy asszonyságba.
 — Hová szaladsz ugy, fiacskám?
 — Szaladok haza: a mama meg fog verni!
 — És azért szaladsz?
 — Igen, hogy hamarabb hazaérjek, mint a papa, — mert akkor ő ver meg...
 — Na Frici, mit szólsz ehez! A mamának pubifrizurája van.
 — Az semmi. Az enyémnek egy kis bajusza van.

Színházi iroda jelentése.

Az őszinte nagy siker, melyet tegnapi bemutatója alkalmából Than G. úr a népszerű szerkesztő és író „Csak azért is” legújabb vígjátéka aratótt, állandó helyet biztosít a darabnak a színház műsorában.
 Olcsó helyárakkal megy vasárnap délután a világiáger, Maricza grófnő operette.
 Vasárnap este Legénybucsu, ez a hívsz zenéjű mulató szövegű operette kerül megismétlésre.

A mozgósínházak műsora:

METEORBAN szombaton „Lengyelvér” 2 rész egyszerre! Bojda Juci és Petrovich főszereplésével. — Előadások 5, 7 és 9 órákor.
 Vasárnap „Eg és föld között” és „A hátszoba titka”, 2 sláger egy-egy este.

Vakmerő lopás az ablakon keresztül.

A rendőrségen tegnap megjelent Rauchbauer Ö. úr Péterfia utca 29. szám alatti földbirtokos és panaszt tett, hogy lakásáról közel 3 millió korona értékű fehérneműt loptak el. A feljelentés alapján nyomozást indítottak, melynek során megállapítást nyert, hogy reggel a eseléd takarított. Majd kinyitotta a szoba utcai ablakát s azon keresztül emelte át egy szürke sapkás fiatal ember a fehérneműket, melyek az ablakhoz nem messzire levő hintaszéken voltak elhelyezve. — A szürkesapkás fiatal ember nyomára vezetőinek jutalmat helyezte a károsult földbirtokos kifizetésbe.

Finom uri FEHÉRNEMŰEK Frank Edénél

— Varrógép javítások, elkülsmetesen és legolcsóbban Singer & Co varrógép részvénytársaságnál Debrecen, Piac-u. 79.
 — A Kalapüzem értesíti vevőköriét, hogy a tavaszi szalmakalap újdonságok megérkeztek és az általuk készített kárpitokat megkezdték. Piac u. 19.
 x Tüköryváros, üvegcsiszolást régi tükörök újjáéltése Sipkovics Béla üvegipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 35—
 — Liener Béla fényképész felhívja a n. é. közönség figyelmét a Csapó-u. 1. sz. alatti kirakataiban, újonnan kiállított fényképfelvételeire.

A
Baksör
 csapolást
 a
Gambrinus
 már megkezdte

Tőzsde

Élénk vásárlás és szilárd-ság az értéktőzsdén.

A mai tőzsdén élénk vásárlás volt, mely az üzletidő végén csak fokozódott. Olyan értékekben is volt üzlet, melyekben hónapok óta nem volt kötés.
 A nyereségbiztosító eladások helyeit ma kontremifedezési vásárlásokat bonyolítottak le.

Az utőtőzsdén

tovább tartott a vételkedv, a forgalom még mindig élénk. Mindig magasabb és valóságos árfolyamok kerültek felszínre.
 Árfolyamok: Georgia 335, Kereskedelmi Bank 1205—1210, Magyar Hitel 440, Salgó 560, Rima 158, Osztrák Hitel 167, Ganz-Danubius 2830—2835, Nova 213, Általános Köszén 3150, Ofa 500, Nasic 2000, Athenaeum 80—82, Első Budapesti Gőz 148, Hungaria 125, Pesti Viktória 290, Leszámitoló Bank 71, Izzó 900, Gumi 272, Interrexim 21.

Tovább esik a buza ára.

A kedvező időjárás miatt a vételkedv igen tartózkodó. Bár az amerikai piacon a buza és rozs jegyzése javult, nálunk mégis esés következett be a jó terméskilátások következtében.

A forgalom igen csekély volt. A buza 5000, a tengeri 2500, a köles 5000 koronával esett.

Hivatalos árak: Tiszavidéki buza 76 kiló 577—580 fél, egyéb 575—577 fél, 77 kiűs tiszavidéki 510—585, egyéb 577—582 fél, 78 kilós tiszavidéki 585 fél—590, egyéb 572 fél—587, rozs 485—490, köles 290—300, korpá 240—42, tak. árpa 400—420, sörárpa 480—505, zab 430—440, tengeri 287—292, lucerna 230—250, lóhere 280—285.

Zürichi zárlat.

Berlin 123 hényolcad. Hollandia 208.65, Newyork 520, London 2479, Páris 2712 fél, Milánó 2130, Brüsszel 2620, Prága 1542 fél, Budapest 72, Belgrád 847 fél, Bukarest 268 fél, Varsó 100, Bécs 73 egyegyed, Szófia 377 fél.

Ferencvárosi sertésvásár.

Szabadvásári maradvány 304, értéket 75, eladatot 191. Árak: könnyű 16—18, nehéz 10—20. Záróvásárban nem volt forgalom.

Az aranykorona árfolyama.

Egy aranykorona (a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamomán számítva) 14,664 papirkorona.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

darab	Vétel	Eladás
Dollár	71890 K	72520 K
Angol font . .	344000 K	347000 K
Hollandi forint	26734 K	24010 K
Francia frank .	3792 K	3816 K
Svájci frank .	13815 K	13969 K
Léva	516 K	524 K
Cseh korona .	2123 K	2143 K
Lira	2954 K	2986 K
Lei	366 K	368 K
Dinár	1149 K	1171 K
100 n. márká .	16985 K	17149 H
Lengyel márká	— fill.	— fill.
Osztrák korona	101.85	102.45

Kévéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindig a Debrecenit.

Felolós szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
 Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat

Nyomatott a Tiszántúli Hirlap r.-t. nyomdájában.

Maccaroni
 olasz módra készíve minden legjobb fűszer- és csemegé-üzletben kapható Gyártja
 Debreceni Maccaroni és Tésztaárugyár R. T. Széchenyi-utca 48. szám

OLMOT
 bármily mennyiségben is megrendelhető Varga-utca 5.

Elsőrendű kárptos
 SZABÓ JÓZSEF Varga-utca 1. sz., Szent Anna-utca sarok KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

Mosott rongyot
 vesz a „Tiszántúli Hirlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.

Alkalmi házvétel!
 Eladó a debreceni Boldogkert központján, az egyetlen tágas tűzlethelyiséggel és berendezéssel rendelkező, új cseréptető lakóház mindenestül
Azonnal beköltözhető!
 Hatalmas beépített 320 négyzetméteres telek, velleményes kert, leleghűtött nagy kertészlő, külön sütőház, péküzlet részére, 8 jóságra istálló, külön pincehelyiség, jóvizű kut, tengeri góré Lakóházban tágas üzem és raktárhelyiség. 2 szoba konyha, éleškamra. Epr eskert-u. II. B.

LEGISEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB FÉRFIRUKA SZÖVETEK
 FELNEM DEZSŐNÉL (Piac-utca 67. szám) SZERZHEK BE

Vigyázz Uj üzlet! Vigyázz Szörme és fehérneműárúházzal
 Piac-utca 64. sz.
Női-, leány- és férfi fehérnemű osztály!
 Óriási választék mindenféle fehérneműekben gyári árban. Szörmek és prémörök leszállított árban
 Saját érdekében tekintse meg kirakatainkat
Vigyázz Uj üzlet! Vigyázz

TISZÁNTÚLI HIRLAP
 könyvnyomdai vállalat
R.-T.
 Varga-utca
5.
TELEFONSZÁMOK: 788. és 789.
 Készít a legolcsóbb árak mellett mindenféle nyomtatványt gyorsan és legizlésesebb kivitelben

Apró hirdetések

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajduföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

AJÁNLAT

Zongora Wirt gyártmány, egész új megerkezett. Schmidt zongoraraktaiban. E543

Kitűnő porosz szén 90000 korona mázsánként. Bartha, szenttelep. Ispóty-u. 3b. Telefon 785. 4

Perzsa fonál, kelim pamut, smirna anyagok és mindenféle pamut legelősebban kapható. Silágyi, Széchenyi-u. 1. H91

Tűzifa és szén legelősebb beszerzési helye Erdélyi tűzifabehozatal. — Fürdő-u. 2. Telefon 10-93. E656

Hencserek, diványok készen Bőr kárpitosnál, rendeléseket jutányosan vállalok. Magoss-utca 19. E491

Nagy Gyula, Bika bérház, József kir. herc. utca. Vállalok: ruhahimzést, aszurozást, pikózást, zsebkendőaszurozást, gombkészítést, kézimunka előrajzolást, monogramhimzést. H292

Aszurozást különböző szélességben bedíszítést, applikálást jutányosan véggez, Szilágyi, Széchenyi-u. 1. H21

Ha nincs pénze, ismét vehet részletfizetésre Kaisernél Piac-u. 9. E208

Szobafestést, mázórást új mintával jutányosan vállalok. Kelemen Sándor, Kölcsey-u. 6. H109

A VÁROS legforgalmasabb helyén jó menetelű fűszer- és csemegeüzlet más vállalat miatt eladó. Cim az Egyetértés kiadóhivatalában E 590

Poroszkészítés elsőrendű 7500 kalóriás, mázsánként 90 ezer korona házhoz szállítva. Unió-fatelep, Ispótytelep 1. Telefon 779. 216

Jelméruhákat kikölcsönöz laborfalvi Mrkos Louise angol és francia női divat szalon, Rákóczi-u. 41. H176

LAKÁS, ÜZLET

5 millióért üzlethelyiség, lakás és egy 17 méteres raktár, pincével azonnal kiadó. Értekezni Belvárosi étterem. Városház-épület, Juhász. E536

Központon italmérés átadó. Cim a kiadóban. 168

Új négyszobás modern lakás kert-ségben, fürdő szoba és egyéb mellék helyiségekkel, telefonnal, kerthasználattal, esetleg gazdasági épületekkel. István-u. 51. Megtekinthető délután 2-4 ig. H89

Konyhakertnek kiadó. Simonyi-ut 11 szám mögött kb. 2 hold föld, szola, konyha azonnal beköltözhető lakóházzal. Cim Egyetértésnél. E558

Kétszemélyes butorozott szoba kiadó. Ugyanott egy régi nagy festmény eladó. Thali Kálmán u. 3 H153

Egy nagy szoba konyhahasználattal, butor nélkül kiadó. Cim a kiadóhivatalban. F186

Modern lakás kettő szobás, butorozva kiadó. Hüvelyes-u. 10. emelet. 196

Úrinő butorozott szobát keres, különbejárattal. Cim az Egyetértésnél. E587

Főutcán, nagyvállomás közelében forgalmas helyen 2 szoba irodának vagy rendelőnek március 15-re kiadó Cim a kiadóban. 204

Teljesen különbejárattal (lehetőleg lépcsőházi) szerény szobák, ereszék, havonként néhány napi h szu la. Ajánlatokat „Méltányos ár” jellegre Egyetértéshez. F603

Két szobás lakást keresek lépés-sel. Ajánlatok az Egyetértéshez. — Esetleg egy szoba, konyhás verandás lakást akarok. E598

Csinosan butorozott szoba jutányosan kiadó. Hortobágyi-utca 13. 1. ajtó E597

Utcai szép butorozott szoba, előszoba, különbejárattal ágynemű nélkül magános urnak kiadó. Teleki-utca 19. 218

Egy szobás, konyhás lakásomat két szobással elcserélném, Beresényi-utca 26. 2. ajtó. 211

Butorozott szobába fiatal ur lakótársat keres. Varga-utca 6. 213

KERESLET

Szedetlen tejet állandó szállításra keres Borbély fűszeres, Vigkedvű 25. H164

Varrónő 500.000 korona kölcsönt kér pár hétre. Kalat fejében pár napig varrok. Cim a kiadóban. E601

Intelligens lakótársnőt keres német kisasszony, Csapó 23. 3. ajtó, 12-1 között. Ugyanott német órákat vállal. E600

Úres fél- és 1 literes üvegeket veszünk. Eisenberg-testvérek, Hatvan-utca 35. F205

ÁLLÁST KERES

Varrónő varrodába ajánlkozik finomabb kézimunkára és varrásra. Leveleket Hajduböszörmény Petőfi-tér 1135. sz. Fülöp Mihály. E606

Találmányok előállítására társ keresetlik. Cim: Molnár, Thaly Kálmán 6. E604

Nyugdíjas jegyző bármilyen állást kaucióval is elvállal. Cim Tiszántulinnál. 207

ÁLLÁST KAP

Kohszóvatáshoz salakból, aszszonyokat, gyermekeket, rokakutakakat keres gázgyár. E565

Ügyes leányokat szalmakalap bontásra felvesz a Kalapüzem, Piac-u. 9. E585

Ügyes kalapkészítő és eladó nő azonnali belépésre felvétetik. Jelentkezés Rózsa áruház Piac-u. 16. E586

Fiatall 17-18 éves segédet keresek azonnali belépésre, ki a fűszer, rőfös szakmában hosszabb ideig volt alkalmazva. Fényképpel ellátott bizonyítványok Jakobovits Lajos, Berekböszörmény küldendők. E584

Fodrászsegéd idősebb felvétetik február 23-ra Forgácsnál, Hungária palota. F200

Szöngyésző, illetve esomózó leányok felvétetnek Széchenyi-u. 33. — F201

Helyi viszonyokkal ismerős ügynő ki állsra jömegjelenésű fiatalember azonnal jelentkezzen Frenkel Jenő sörkereskedőnél. Arany János-utca 60. sz. F230

Viszágázott géplakatossegéd, ki esztergálni is tud, felvétetik Ehrenreich Sámuel. F202

Jó számoló, ügyes elárusítóleány, 16-20 évig, jó családból felvétetik. Csapó 65. E599

Gyakorlattal bíró jóírású kisasszony irodai munkák elvégzésére felvétetik Deutch Lajos. F 06

Ügyes, gépvarrni tudó leányt gép aszurozáshoz felvesz Nagy Gyula kézimunka-üzlet, Bika-bérház. E602

Raktárnok, anyagkezelésben és áruexpedicióban gyakorlott, alkalmazást nyer, vaskereskedősegéd elvállal. Vasbutorgyár. H163

Géplakatosstanulók felvétetnek — Arany Janos-utca 37. Ehrenreich Sámuel. F204

Földbirtokosok és nagybérlők figyelmébe!

Traktorokhoz:

Spec. olajokat, Traktor petroleumot, benzint s gépszirt szavatolt minőségben és bármily mennyiségben Debreceni tároló telepünkönél eredeti gyári árban, kedvező fizetési feltételekkel azonnal szállítunk

Mayer és Moller

olaj, gépkenőcs és vegyiparigyar r.-t. Debreceni Kirendeltsége, Ferenc József-ut 42. Telefonszámok: 7-77 és 7-78, telep 10-99. Főnök: Hoffer Sándor.

Helyi ügynök és vidéki utazó kaució elelnében felvétetik. Cim a kiadóban. 207

Kifutófu felvétetik, paplanvarroda, Arany Janos-utca 61. 219

Üzletszerzőket keres fix fizetés és magas jutalék mellett a biztosítás minden ágban működő elkelő biztosító intézet. Nők is lehetnek. Cim a Tiszántúli Hírlapnál. 214

ELADAS

Kismacsón, a Dragota-féle birtokból 18 és 20 hold elsőosztályú föld részletekben is előnyösen eladó dr. Pécsi ügyvédnél, Verhőczy-u. 2. 176

Jómenetelű fűszerüzlet forgalmas helyen eladó. Cim az Egyetértés kiadóban. E547

Nagytelkű családi ház, beköltözhető, sürgősen, most olcsón eladó. Árpádtéri megállótól 5 pernyi járás, Mór-utcaiban. Értekezni lehet Belgrádi rőfös üzlete, Csapó-u. 101. E551

Eladó sarokház, forgalmas fűszerüzlettel. Érdeklődni Árpádtér 3. háztulajdonosnál, ügynököt díjazok. — E552

Budai Ézsaiás utca 14-16. számú háztelek eladó. A telek 600 négyszögöl, melyből 300 négyszögöl szőlővel s bőven termő fajgyümölcsfákkal van beültetve. A jó karban tartott lakóház áll: 3 szoba, előszoba, konyha, kamara, fürdőszobából, ezen kívül külön épített mosókonyha, sertésöl, fűskamara, baromfiöl stb. Értekezni lehet Barna utca 3. szám alatt, a tulajdonosnál. 136

Minden reklámnál többet mond a Földvári

Deb. i. Elektrotechnikai gyár, Széchenyi-u. 55. Tele. 440. — 15 éve bír a közönség bizalmát.

Gőzlokomobil, 10 HP, tiz légkörös, MÁV gyártmányu, 1920. évben készült, majdnem új, eladó. 138

Magánjáró, eredetileg hasonlónak a múlt évben átalakítva, 8 HP, hét légkörös, Marsall-gyártmányu, 1906. évben készült, eladó. Értekezhetni: Barna utca 3. szám alatt. 139

Alkalmi házvétel! Boldogfalva-kert központján eladó, esetleg bérbe adó, rögtön beköltözhető lakással, Vevők részletes felvilágosítást nyerhetnek helyiséggel, gyönyörű lakóházban a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában. 157

Eladó Vörösmarthy 2. sz. ház beköltözhető lakással. 171

Ócska ablakok, alkatrészek eladók: Hatvan utcai kert, Gábor utca 40. 200

Kijátszott 1/2-es kitűnő hegedű, tokkal eladó. Eötvös-u. 47. 200

Jutányos áron eladó egy jókarban levő hálószobabutor, egy sparherdt és egy vaskonyha. Rákóczi utca 50. E569

Eladó 16 darab használt méhkap-tár pergetővel, szalon garnitúra, sífon, ágy, éjjeli szekrény, asztal, felnyitós kissekény, utazó bunda, nagy szózó teknő, Könyök-u. 8. sz. 108

Eladó minden elfogadható áron a Vörösmarthy-utca 13. sz. 200k ház. H154

Eladó 1 darab stélzsi, 1 puít nagyonlemezzel bevonva, 230 cm. és 1 korcsmai teljes berendezés. Értekezhetni: Bihari-telep, Diószegi ut 14. 80

Eladó Ondódon, Perce dűlőben 5 kat. hold föld, buzavetéssel, jutányos áron. Veres utca 20. E160

Eladó sürgősen Eötvös-u. 59. sz. — modern családi ház, az egész beköltözhető, ügynököt díjazok. F195

Eladó sürgősen két hálószoba berendezés és többféle butordarabok — Csapó-u. 86. F196

Eladó Ondódon 6 kat. hold fekete szántóföld. Értekezni Hatvan-u. 1. sz. II. em. 32. H160

Eladó gázkályha, szekrény, álló íróasztal, stélzsi, puld, ajtó. Arany Janos-u. 39. H159

Eladó ebédlszekrény, asztal, börszék, ruhaszekrény, divány darabonként is. E544

67 millióért Honvéd-utca 57. sz. házamat Mester utcához negyedik, sürgősen eladom. Keresztépület melék helyiségekkel elfoglalható tónal. E605

Kitűnő állapotban levő sőfék férfi sacco eladó Rákóczi-u. 52. H165

Kettő darab kitűnő szücs gép eladó Nagy József szücsnél. Szent Anna 3. H163

Eladó jégsekreány hentes vagy más szárosnak alkalmas. Értekezni Csapó utca 47. E606

Egy pedálos cimbalom eladó. Cim Darabos-utca 4. 217

Sunda-cimbalom jutányosan eladó Rákóczi 28. keresztépület. 21

Rákóczi 28. keresztépület. 21

Olcsón eladó családi házak: Percecs utca 28. sz. u. egy sz. as. Maróthy György-utca 18. számú két szobás beköltözhető lakással. 215

Malomberendezés 30 lóerős gözgéppel, hengerszék nemzeti tisztító, olaj prés, magvázó, pörkölő, transmissio, 3 pár kőjártat, 50 kilogramm gépszij — együtt vagy részletekben eladó. Erdelmak, községek részére előnyös fizetési feltételek. Értekezni Hatvan-utca 16. 212

VEGYES

Pénzkölcsönöket ingalanokra bekebelezéssel legjutányosabban közvetít Debreceni Közvetítőbank. Piac utca 42. F207

Raktár nagy, világos száraz helyiség azonnalra kiadó. József kir. herceg-utca 60. F192

Gyógyszerári jog megszerzésére alkalmas alföldi nagyközséget ajánlanék nagyobb befektetéssel rendelkező keresztény gyógyszerésznek. — Leveleket „Biztos siker” jellegre az Egyetértés kiadóba kérek. E579

100-150 millió korona föltétlen biztos fedezetre heji kamat mellett — hosszabb időre is kiadó március 1-től. Bővebbet a Függetlennél. F193

Jókarban levő zongorát, pianinót megvételre keresek. Abkarovits. — Debrecen. Augustza szanatórium. — 202